

**แนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย
สำหรับโรงพยาบาล**

(หมวดที่เกี่ยวข้อง: หมวด 2 ผู้สั่งใช้ยา หมวด 3 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ หมวด 4 เกสซ์กร หมวด 6
สถานพยาบาล สถานบริการเภสัชกรรมและหน่วยงาน)

1. การรับประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ ของบริจาค บริการ การจัดหาอาหารและเครื่องดื่ม

เป้าหมาย

1. มีระบบกลไกการรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาตามแนวทางที่กำหนด
2. มีเอกสารหลักฐานเพื่อแสดงการรับ-จ่ายเงิน สิ่งของ ที่ได้รับการสนับสนุน

คำแนะนำ

ผู้บริหาร แพทย์ เกสซ์กร พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่อื่น ไม่ควรรับประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ ของ
บริจาค บริการ การจัดหาอาหารและเครื่องดื่ม จากบริษัทยาเป็นการส่วนตัว เพื่อแสดงการไม่มีส่วนได้ส่วนเสียที่
เกี่ยวข้องกับยอดการใช้ยาของบริษัทนั้น

ทั้งนี้ โรงพยาบาล ควรมีระบบในการรับสิ่งของ ของขวัญและการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรใน
ภาพรวม ไม่ระบุแผนกใดแผนกหนึ่ง โดยไม่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือก จัดซื้อยา รวมถึงการสั่งใช้ยา และเป็นระบบที่
โปร่งใส ตรวจสอบได้

ของขวัญในที่นี้ ได้แก่ ของขวัญตามเทศกาล ของชำร่วย Gimmick และอื่นๆ โดยไม่คำนึงถึงมูลค่า
ทั้งนี้ทรัพย์สิน ของขวัญ ของบริจาค ไม่ควรมีชื่อบริษัทยาและชื่อการค้าของยา

ทั้งนี้เพื่อแสดงถึงการไม่มีส่วนได้เสียกับการรับของจากบริษัทยาที่อาจส่งผลต่อการสั่งใช้ยาที่ไม่สมเหตุผล
โรงพยาบาลอาจกำหนดบริเวณเป็นเขตปลอดการส่งเสริมการขายจากบริษัทยา เช่น ห้องตรวจผู้ป่วยนอก ห้องจ่าย
ยา หอผู้ป่วย เป็นต้น

ไม่พึงรับเงินสนับสนุนจากบริษัทยา กรณีบริษัทให้เงินสนับสนุนกิจกรรมของโรงพยาบาล ควรมีการ
กำหนดแนวทางการรับเงินสนับสนุน ที่ไม่เกี่ยวข้องกับปริมาณการจัดซื้อยา และนำเข้าบัญชีเงินสนับสนุนกิจกรรม
ของโรงพยาบาลและกำหนดระเบียบการใช้เงินสนับสนุนกิจกรรมของโรงพยาบาล

กรณีการเพิ่มหรือแถมยาให้โรงพยาบาล ควรมีระบบการรับยา ที่โปร่งใสพร้อมสำหรับการตรวจสอบ
การจัดอาหารและเครื่องดื่ม การจัตกรับ- ส่งและการอำนวยความสะดวกอื่น เพื่อให้การทำงานของ
เจ้าหน้าที่อื่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานควรเป็นผู้สนับสนุน ไม่ใช่จากบริษัทยาโดยตรง

3. การรับตัวอย่างยา

เป้าหมาย

1. มีระบบในการกำกับดูแลการรับ จ่าย และการส่งจ่ายตัวอย่างยา
2. มีระบบกลไกในการติดตามประเมินการใช้ตัวอย่างยา

คำแนะนำ

ผู้บริหาร แพทย์ เกษัชกร พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่อื่น ไม่ควรรับตัวอย่างยา เป็นการส่วนตัว

ทั้งนี้โรงพยาบาล ควรมีระบบในการกำกับดูแลการรับ การแสดงว่าเป็นยาตัวอย่าง การเก็บ และการจ่าย ตัวอย่างยา โดยกำหนดเป็นระเบียบปฏิบัติในการสั่งจ่าย รวมถึงการติดตามประเมินการใช้ตัวอย่างยา ของ สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน เพื่อป้องกันการนำตัวอย่างยาไปใช้ส่วนตัวและเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการวิจัย พัฒนาในการรักษาผู้ป่วยอย่างแท้จริง

3.การรับทุนสนับสนุนจากบริษัทฯไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงานหรือบรรยายทั้งในและต่างประเทศ การสนับสนุนการวิจัย

เป้าหมาย

- 1.มีแนวทางที่เหมาะสมในการรับทุนสนับสนุนจากบริษัทฯในการประชุมในองค์กร ประชุม สัมมนา อบรม ดูงานหรือบรรยายทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการสนับสนุนการวิจัย ของบริษัทฯ
- 2.มีการคัดกรองในการเผยแพร่เอกสารหรือเนื้อหาให้กับผู้ป่วยหรือคนทั่วไปที่มาใช้บริการ

คำแนะนำ

3.1 โรงพยาบาลควรมีแนวทางการรับทุนสนับสนุนจากบริษัทฯในการจัดประชุม สัมมนา อบรม ดูงานของโรงพยาบาล ทั้งในและต่างประเทศ

3.2 โรงพยาบาลควรมีแนวทางในการรับทุนสนับสนุนจากบริษัทฯไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงานหรือบรรยายทั้งในและต่างประเทศ เฉพาะบุคคลเพื่อประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน

3.3 บุคคลสามารถแสดงความเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยา ในทางวิชาการ โดยบุคคลเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทฯนั้นในสถานะใดต่อ คณะกรรมการที่ดูแลเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนดก่อนแสดงความเห็นฯ และ แจ้งกับผู้เข้าฟังการบรรยายทางวิชาการนั้น ทั้งนี้ในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบรรยายนี้ ไม่ควรสื่อถึงชื่อบริษัทหรือ ชื่อการค้าของยา

หน่วยงานที่จัดประชุม ควรให้วิทยากรเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทฯ ในแบบ แสดงการมีส่วนได้ส่วนเสีย

3.4 การสนับสนุนการวิจัยจากบริษัทฯ เพื่อการวิจัยในโรงพยาบาล กรณีต้องใช้ผู้รับบริการเป็น อาสาสมัครในการวิจัย ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ดูแลเกี่ยวกับการวิจัยของโรงพยาบาล

3.5 การรับการสนับสนุน แผ่นพับ ใบปลิว หรือเอกสารอื่นจากบริษัทฯ ควรกำหนดให้มีการคัดกรอง เนื้อหาในการเผยแพร่ให้กับผู้ป่วยหรือคนทั่วไปที่มาใช้บริการที่ตีผู้ป่วย โดยเอกสารดังกล่าว ต้องไม่มีชื่อการค้า ของยา

4. การดำเนินการเพื่อส่งเสริมการขายยาของบริษัทฯและผู้แทนยาในโรงพยาบาล

เป้าหมาย กำหนดสถานที่และรูปแบบสำหรับการให้ข้อมูลเกี่ยวผลิตภัณฑ์ยาแก่บุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล

คำแนะนำ

4.1 กำหนดสถานที่ เวลาที่อนุญาตให้ผู้แทนยาเข้าพบแพทย์ เภสัชกรหรือผู้มีอำนาจจัดซื้อ หรือกำหนดบริเวณเขตปลอดการส่งเสริมการขาย เช่น ห้องตรวจผู้ป่วยนอก ห้องจ่ายยา ห้องพักแพทย์ หอผู้ป่วย เป็นต้น ไม่ควรมีผู้แทนยาไปพบแพทย์ในขณะที่กำลังตรวจรักษาผู้ป่วย

4.2 กำหนดรูปแบบการให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ยา ควรกำหนดให้ผู้แทนยาไม่ควรนำเสนอข้อมูลแก่บุคลากรทางการแพทย์เป็นรายบุคคล ควรกำหนดในลักษณะกลุ่มบุคคล และข้อมูลจากผู้แทนยา ควรเป็นข้อมูลวิชาการที่เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์และทันสมัย

4.3 กำหนดระบบการคัดกรองการจัดกิจกรรมสาธารณะในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่ให้ความรู้ด้านสุขภาพที่เชื่อมโยงถึงชื่อการค้าของยา หรือบริษัทฯ เพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง

5. การดำเนินการเพื่อการคัดเลือกยา และระบบการคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยา และระบบการจัดซื้อยาที่เปิดเผย

เป้าหมาย

1. มีการคัดเลือกยา และการคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยาในรูปของคณะกรรมการ
2. คณะกรรมการตามข้อ 1 ของโรงพยาบาล ควรแสดงการมีส่วนได้ส่วนเสียกับภาคธุรกิจยา

คำแนะนำ

ระบบการคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยา ควรดำเนินการผ่านคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดของโรงพยาบาลหรือคณะกรรมการที่โรงพยาบาลกำหนด

กรณีรายการยาที่มีการจัดซื้อรวมของจังหวัดหรือเขต ควรดำเนินการจัดซื้อยาในรายการยาจัดซื้อรวมดังกล่าวตามข้อกำหนดของการจัดซื้อรวม

ทั้งนี้ ในรายการยาของโรงพยาบาลที่จัดซื้อ ควรคัดเลือกยาที่มีคุณภาพตามตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศโดยหนึ่งชื่อสามัญทางยาที่มีความแรงเดียวกัน ควรมียา 1 รายการ (One brand One Generic) กรณีที่เป็นยาชื่อสามัญที่ผลิตทดแทนยาต้นแบบ ควรแสดงข้อมูลชี้แจงสมมุญ์และตรวจสอบข้อมูลกับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดของโรงพยาบาล ควรดำเนินการตามมาตรฐานการดำเนินการ คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดที่ดี

คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดของโรงพยาบาล ควรแสดงการมีส่วนได้ส่วนเสียกับภาคธุรกิจยา ในทุกครั้งที่มีการประชุม โดยแสดงการมีส่วนได้ส่วนเสียในแบบฟอร์มเปิดเผยการมีส่วนได้ส่วนเสียที่กำหนด (Declaration of conflict of interest)